

staar da deri, at man med en solid Blyant, der er lænket til Valgbordet — det foregaar ogsaa der i et lukket Rum, idet der er et Skærmbredt paa hver Side; jeg har selv overværet en saadan Valghandling — gør den hvide Plet i den sorte Kvadrat sort. Derved kan der ingen Misforstaaelse opstaa, og det vil være langt at foretrække, langt mere betryggende end det System, som foreslaas af Udvalget. Jeg kan ikke samstemme i den sidste ærede Talers Komplikationer til Udvalget for det overordentlig store og grundige Arbejde, det har gjort. Det forekommer mig, at er der Anledning til at reformere, kunde der endnu gøres Krav paa ikke saa faa Ændringer. Tiden er imidlertid saa langt fremrykket, at jeg ikke skal opholde mig længere derved. Jeg saa helst Forslaget, vedtaget i Landstingets Skikkelse, thi saa havde vi hemmelig Afstemning og oven i Købet en betrygget Form, men vedtages disse Ændringer, kan ingen vide, naar vi faa hemmelig Afstemning. Landstingets Forslag har det absolutte Fortrin, at vedtage vi det, have vi Loven, men vedtage vi disse Ændringer, vide vi ikke, naar vi faa den. Jeg vil haabe, at det gaar bedre end jeg tror, og at Landstinget ikke vil benytte disse Ændringer som en Anvisning til at stille videre Krav, og at Sagen maa kunne gennemføres i denne Samling. Ingen ved, om vi leve til næste Samling, eller hvorledes Sagerne da staa. Der kan jo komme en helt ny politisk Situation, alt kan forandres. Lad os derfor gennemføre, hvad vi kunne i denne Samling, det er det sikreste. Jeg vil haabe, at Sagen baade her og i det andet Ting vil blive fremmet saa hurtig, at vi allerede i denne Samling kunne naa til et Fællesudvalg derom. Skulde det vise sig, at den Side af Landstinget, som ledes af P. G. C. Jensen — jeg kan vel nok nævne Navnet, da det er et Medlem af det andet Ting — og som sidste Foraar krævede den offentlige Valghandling afskaffet og Kommuneafstemning indført, igen fik Vind i Sejlene og sagde: Lad os være radikale, lad os søge at gennemføre, hvad vi tidligere have ønsket, da der nu synes at være Stemning derfor ogsaa i Folketinget — vil jeg haabe, at der baade her og i det andet Ting vil findes et Flertal for det Standpunkt, som dette Tings mangeaarige tidligere Ordfører i denne Sag anbefalede ved første Behandling, idet han sagde: Lad os saa hellere tage Forslaget i Landstingets Skikkelse end udsætte os for slet ingen Lov at faa.

Ellinger: Jeg tror, det ærede Medlem, som nu talte, gør sig skyldig i en Misforstaaelse, naar han gør gældende, at der ved Udvalgets Forslag om, at en Vælger i visse Tilfælde kan tage en anden Mand ind i Stemmerummet, gøres Brud paa Princippet om hemmelig Afstemning. Det er en Misforstaaelse, thi hemmelig Afstemning vil ikke sige, at overhovedet intet Menneske i den hele Verden bliver bekendt med, hvorledes man har stemt. Nej, hemmelig Afstemning gennemføres kun, for at man kan være fri for at kontrolleres af dem, hvis Kontrol man vil være fri for. Men ingen kan forhindre mig i, naar jeg har afgivet min Stemme, at gaa ud og fortælle al Verden, hvorledes jeg har stemt og gøre min Ed derpaa. Det kan selvfølgelig ikke være et Brud paa dette Princip, naar man tager en Mand med ind i Stemmerummet, for hvem man vil være sin Afstemning bekendt.

Indenrigsministeren (Bardenfleth): Naar man ser paa den store Række af ret vidtløftige Ændringer, der er stillet til Forslaget, som det forelaa fra Landstingets Side, kunde man nok faa det Indtryk, at Lovforslaget var ændret i hele sit Grundprincip. Dette er jo imidlertid ikke Tilfældet. Jeg kan forstaa, at det ærede Udvalg ved sin Behandling af Forslaget efter den Forhandling, der fandt Sted her i Salen ved Lovforslagets første Behandling, har maattet tage Spørgsmaalet om Forslagets Ændring paa forskellige Punkter op til grundig Overvejelse, navnlig i Retning af, om det ikke vilde være rigtigt at indføre et Stemmerum og gaa over til Princippet om autoriserede Stemmesedler. Det er disse to Punkter, som have været den væsentlige Grund til Udformningen af den første Række af de stillede Ændringsforslag. Jeg kan for mit Vedkommende meget godt indrømme, at saaledes som disse Forslag foreligge, frembyde de en større Frihed for Stemmeafgivningen ved Valget, og jeg kan derfor ikke i Princippet have noget imod at gaa ind paa dem. Jeg ser meget godt, at de paa forskellige Punkter kunne kritiseres og muligvis forbedres. Der er navnlig af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) blevet gjort opmærksom paa forskellige Smaating, som burde og kunne rettes uden større Vanskelighed inden 3dje Behandling, og det vil det ærede Udvalg ogsaa ganske sikkert tage under fornøden Overvejelse, men jeg tror ikke, at Lovforslaget i og for